

RDECI PRAPOR

Glasilo ljublj. oblasne organizacije Socijalistične stranke Jugoslavije (SSJ).

Izhaja vsak terek. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ulica šte. 12, (Tiskarna Makse Hrovatin). — Stane mesečno 4 Din, četrtletno 12 Din, letno 48 Din. Ogled po dogovoru. — Dopolne frankirajte in podpisujte, sicer jih ne priobčimo. Rokopisov ne vračamo. — Reklamacije poštnine proste.

ŠTEV. 5. — Leto I.

LJUBLJANA, dne 27. marca 1923.

Posamezna številka 1 Din.

F. Svetek:

Pred tribunal.

Mnogo glav razmišlja, kako iz premmogih grup in grupic ustvariti zopet enotno socijalistično politično organizacijo v Sloveniji v okvirju SSJ. Zlasti mi priprosti delavci, ki smo socijalističnim naukom sledili bolj s srcem, kakor z razumom, poskušamo danes s temi, jutri z drugimi sredstvi, vspostaviti politično enotnost proletarijata.

Pri komunističnem razkolu l. 1919 smo se prepadeni vpraševali po vzrokih, ki so privedli stranko v katastrofo. In prišli so ljudje — šepetavci — ter nam pripovedovali, da je edini vzrok razkola v notranjem neredu v stranki in v pomažkanju demokracije.

Ko smo se otresli prve osuplosti, smo šli na delo, da odpravimo nered in prežemo organizacije z duhom demokracije. Na shodih in predavanjih, na sejah in kongresih, povsod je bilo slišati naše besede. V svoji gorečnosti smo se spremenili v Ostre Rezače in rezali smo vse, kar se ni udalo našim stremljenjem. In to vse zato, da upeljemo red in demokracijo in da s tem odstranimo vzroke razkola ter ustvarimo možnost za zopetno združenje z onimi, ki so l. 1919 odšli iz stranke.

Neverjetne napore smo prestali v tem času, žrtvovali smo svoje zdravje in svoje gmotno stanje do poslednjega belica — vse zato, da odstranimo vzroke, ki so po našem mnenju razdvajali proletarijat.

Kruto smo se varali.

Večkrat so nas v tem času opozarjali razni sodrugi, zlasti Uratnik in Korun, da smo na napačni poti; da s tem svojim delom ne odstranjamo vzrokov razkola, temveč ustvarjamo še nov razkol.

Bili smo pa preveč zaverovani v svoje delo — prezaposleni — da bi mogli trezno razmišljovati njihove opomine.

Ce smo pa že kdaj nekoliko podvomili, nas je pa oni zli duh, ki nas je na ta pota napeljal, znal zopet zamrežiti v svoje teorije. In če se mu to ni posrečilo z nauki, nam je pa znal z namigavanji o advokatski pokvarjenosti, tajni diplomaciji itd. vzeti vero v poštenje imenovanih sodrugov.

Tako smo se nahajali v teh spornah vse do letošnjega strankinega

zboru v Celju. Šele na tem zboru so se nam odprle oči, ki so nam jih zašili.

Spoznali smo kruto prevaro, da smo se borili za red, pa ga je sedaj v stranki mnogo manj kot ga je bilo prej. Tepli smo se proti konzumskim provizijam, a sedaj vsiljuje pokrajinsko tajništvo še strokovnim organizacijam v razprodajo blago in to blago od privatno kapitalistične tvrdke. Borili smo se za demokracijo in izvrševanje sklepov, pokrajinsko tajništvo je pa samo v dveh mesecih pomandralo več sklepov, kot prej stranka v par letih.

Vse to početje se nam je v dno duše zagnusilo. In umaknili smo se v ozadje, da v miru zalečimo srčne rane.

A komaj smo storili prvi korak v tej smeri, že so te hijene padle tudi po nas. Tisti »Naprej«, ki smo ga z neverjetno ljubeznijo in silnimi žrtvami vzdrževali nad vodo, ravno tisti »Naprej« nam je že v prvih dneh, ko smo se umaknili iz prve bojne črte, padel v hrbet in nam očita vse tiste lastnosti, ki jih mi nikdar imeli nismo.

Mladi ljudje z zašitimi očmi so se pa spozabili celo tako daleč, da so se zaleteli še v strokovne organizacije, ki niso storile napram stranki nihi najmanjše neljalnosti. kvečjemu to, da nočejo prodajati raznega blaga privatno - kapitalističnih tvrdk.

Sodrugi, delavci!

Vi stremite za ozdravitvijo delavskega pokreta. Lepa in častna je ta vaša želja. Pazite pa, da ne boste pri svojem stremljenju zašli na ista pota, kot smo svojčas mi. Ne poslušajte svojega srca, temveč delajte s pametjo!

Ce želite enotnosti, morate najprvo odstraniti tiste, ki te enotnosti ne žele. Ne smete pa poslušati samo njihovih besed, temveč tudi tiste, ki jih obtožujejo!

Sestavite delavski tribunal in zaslišite vse tiste, ki so bili na vodilnih mestih v zadnjih treh letih!

Kdor bo svoje grehe opravičil, ga sprejmite v svoje vrste, one pa, ki so bodisi zločinci ali živčno bolni, pa odpravite tja, kamor spadajo!

Jaz se temu tribunalu prostovoljno javljam.

Na delo.

Poraz delavskega razreda pri volitvah na Slovenskem je na prvi pogled strašen. Vsi, tudi največji črnogledi, takega poraza nismo pričakovali. To moramo odkrito priznati in povedati.

Pregledati moramo vzroke tega poraza in moramo se iz te izkušnje tudi za bodočnost kaj naučiti.

Prvo pa, kar nam je potrebno, je pogum. Ne obupavati! Zato ni nobenega vzroka, samo, če se odločimo za delo v svrhu strnitve socijalističnega pokreta v Sloveniji v eno edino organizacijsko celoto, v SSJ.

Kajti samo naša razkovanost je zakrivila tak katastrofalen poraz. Če bi nastopile vse socijalistične frakcije enotno, dobili bi bili na Slovenskem socijalisti sicer več glasov, kakor smo jih sicer dobili (19.000), vendar bi nas pa volivni red ne tepel. Ne bili bi ostali brez parlamentarnega zastop-

stva, v čemur vidi večina naših socijalistov glavni neuspeh volivnega boja.

Mi ne podcenjujemo parlamentarnega zastopstva, kakor dela to Naprej. Naprej ne rabi poslanec, to je njegova stvar; slovensko delavstvo pa jih krvavo potrebuje, pa bili magari sami Bernoti ali njegovi učenci! Toda tudi to vemo, da je 19.000 glasov, ki so jih socijalistični volivci dne 18. marca oddali, železen kader socijalizma in da smemo s tem kadrom računati na boljše čase, če bomo delali!

Volitve l. 1920. niso dale prave slike naše moči v Sloveniji. Komunisti so dobili na Kranjskem več glasov, ki so jim jih ljudje oddali, ne ker so bili komunističnega prepričanja, ampak ker so bili volivci razočarani od Jugoslavijske, obupani; in naša stranka je na Štajerskem dobila veliko nemšku-

tarskih, avstrijakantskih glasov: to smo takoj po volitvah vedeli in nikdar nismo bili tako otročji, da bi bili računali na to, da bodo vsi ti glasovi nam ali pa komunistom ostali.

Približno v sličnem položaju, kakor smo bili l. 1920. socijalisti in komunisti, so danes klerikalci. Kdor misli, da so vsi volivci, ki so vrgli pred 10 dnevi krogljico v klerikalno skrinjico, res pravi klerikalci, se zelo moti. Klerikalci so pobrali 18. t. m. razum svojih vernih ovčic tudi vse — opravičeno in neopravičeno — nezadovoljne, obupane, pa tudi koruptne, skratka negativne elemente v svojo »avtonomistično« fronto. Mirno trdimo, da je takih glasov bilo istotoliko kot klerikalnih. Mi klerikalcev za to »zavedno« maso volivcev ne zavidamo, kakor nismo zavidali l. 1920. sebe in komunistov.

Danes pa je položaj za nas jasnejši in — boljši, kolikor se tiče številnih volivcev. Kajti tisti, ki je 18. marca glasoval za socijalista je res socijalist, drugače bi ga bila korupcija,

reakcija ali pa klerikalna »avtonomija« nagnala iz našega tabora k nasprotnikom.

Te zadnje volitve so tudi pokazale, da so neproletarski kmetje — in tudi teh je l. 1920. precej volilo razredne stranke — element, ki ni zrel za naš pokret. Naj si išče mesta v meščanskih strankah!

Socijalizem se mora opirati predvsem na industrijski in mestni proletarijat; in če bo ta močan, bo šel pravi proletarijat na deželi za nami!

Naše delo v bodočnosti mora biti torej usmerjeno na dve strani: Ta kader, ki nam je ostal 18. marca zvest, očuvati socijalizmu, ga vzgojiti za agitatorja in ga spraviti v politične in ostale razredne organizacije.

Predvsem pa moramo storiti vse, da strnemo vse socijaliste v Sloveniji v eno samo socijalistično politično organizacijo. Razkola mora biti konec!

Iščimo to, kar nas združuje; ne pa tega, kar nas razdvaja!

Mi gremo po tej poti: Kdor je socijalist, mora z nami!

Volivna bilanca.

V zadnji številki smo podali pregled volivnih rezultatov, s posebnim ozirom na razmere v naši stranki. Danes hočemo nekatere posebno važne številke še posebej poudariti, da ne pozabimo na nje in da se v bodoče ne bo več dogajalo, da bi važna dejstva popolnoma krivo presojali in gledali svet skozi barvana očala svojih želja.

Na celi črti opažamo, da je bila vržena naša vojska v svoje stare trdnjave, v industrijska središča. Preglejmo si sedaj po vrsti te postojanke!

Nastopna tabela nam kaže pregledno, kje so te postojanke na Štajerskem, kakšna je njih moč in orientacija.

Oddani glasovi za soc. kandidata:

Mariborske predkraj. Mežiška dolina Celje in predkraj. Trbovlje Ptuj in predkraj. Ruše-Selvica	Pokrajinske organizacije	Soc. stranke delov. ljud.
1353	37	—
38	1262	—
47	343	—
—	375	1765*
129	64	—
268	9	—
1835	2081	1765

Ako se vpošteva še raztresene kraje in manjša industrijska središča, dobimo sledečo sliko:

Mariborska obl. organ.	Pokrajinska organizacija	Soc. stranka delov. ljud.
4017	4284	1765

Te številke bo moral imeti vedno vsak pred očmi, kdor bo hotel ustvariti iz treh delov, kakor se zrcalijo v teh številkah, enoto.

Predno je prišel ta dokaz, se je smatralo vedno naravnost za izzivnjo, ako je povedal kdo resnico. Sem in tja so padale besede o »ničevni številni moči, o par organizacijah, o par voditeljih brez organizacij.« — volitve pa so pokazale, da so vse take trditve enako neresnične, ali če hočete tudi enako resnične.

Mi smo v prijetnem položaju, da lahko ponovno poudarimo, kar smo trdili že čisto: kdor hoče vstvariti enotno politično organizacijo v štajer-

* Te glasove je treba navajati posebej, ker jih je dal mariborski listi volivni kompromis, ne organizatorična priklonitev!

skem volivnem okrožju, mora iskati sporazuma med političnimi organizacijami, ki obvladujejo položaj v posameznih okrožjih. Preko organizacij ne bo svojega nihče dosegel.

Tozadevni Bernotovi poskusi so se definitivno ponesrečili. Mariborske nade, da goji Koroška velike simpatije za Maribor, kakor se je kazal v volivni borbi, so bile samoprevara. Osvojitve enega ali drugega centra proti domači organizaciji je nemogoča in bi vodila le do popolnega razdejavanja socijalistične misli v teh krajih.

Sporazum pa je mogoč, ako bomo našli dovolj samozatajevanja in potrpljenja za to delo. Lahko preko psiholoških nerazpoloženj, ki so posledica vsakega boja, — in ki ga včasih celo voditelji tako težko premagajo, ne bomo prišli. A moramo, — ker druge poti do cilja ni, in delavstvo tukaj in tam vroče želi, da pridemo do cilja, naj si gre tudi težko preko predpogojev.

Sodrug Ivan Meznarič trdi v Napreju, da je vse to nemogoče in nezaheljeno, — ker se je treba ozirati tudi na značaje in osebe. Ne moremo, pravi, z ljudmi, ki po svoji mentaliteti in dejanjih niso socijalisti. — Gotovo igra, strogi gospod sodnik, tudi to vprašanje svojo vlogo. A duše tehtati, — ni tako lahko, kot si predstavlja to sodrug Ivan Meznarič in pravilna sodba in zaslužena obsodba ni tako lahka, kakor jo more napisati v Napreju z lahkim srcem sodrug Ivan Meznarič.

V ožgled temu položaju smo že čitali, da gornje številke vendarle nič ne povedo, zakaj razlika, da je baje ogromna: na eni strani, da je baje samo kleno zrno, na drugi pa ne.

Nadaljni razvoj bo pokazal, kako napačne so take sodbe.

Kleno zrno bo tam, kjer bo prava politična smer. — ta smer pa ni ta, ki nas je privedla v sedanji položaj.

Na Kranjskem kažejo volitve tole sliko:

Soc. stranka delov. ljud.	Pokrajinska organizacija SSJ
Ljubljana	1865
Ljubljana okolica	1606
Tržič-Kovor-Križe	180
Jesenice-Javornik-Gorje	526
	227
	14
	231

Rezultati na Vrhniki, na Viču, — kakor tudi v Trzinu, kažejo jasno posledice — taktike strankinega vodstva, specijelno pisave Napreja in nastopa strankinega tajnika na strankinem kongresu proti delegatom teh krajev.

Upamo, da ti kraji za našo stranko niso še definitivno izgubljeni in da se bo to zlasti v tem slučaju pokazalo, ako bi prišla SSDZ v načelno krizo, kakor jo predvidevamo, ker združuje preveč še nerešenih, težkih naspotij. V Ljubljani se je število socijalističnih glasov sicer zmanjšalo, — vendar se je držala Ljubljana relativno dobro; če jo primerjamo z indu-

strijsko jačim Mariborom lahko rečemo, da prav dobro. Zanimivo bi bilo ugotoviti notranje gibanje glasov v SSDL. Menda se ne bomo motili, če trdimo, da je drvela tudi tukaj, kakor opažamo to povsod, na skrajno desno, v klerikalizem baš skrajna leвица in da se giblje tudi SSDL po svoji sestavi — na desno.

Tudi s socijalistično stranko delovnega ljudstva bo morala iskati naša stranka stikov. Stvar pa je tu v toliko težja, ker je prešla ta skupina prena-glo preko težkih vprašanj, s kojimi se bo morala še baviti. Zato je na to stran opreznost na mestu, — ne sme pa podirati vseh mostov.

Avtonomija, federacija.

V zgodovinsko važnih dneh, pred katerimi stojimo v naši notranji politiki, moramo označiti še enkrat naše socijalistično stališče glede zgor-njih dveh vprašanj, posebno, da oču-vamo naše delavstvo pred klerikalno in radičevsko demagogijo.

Boj, ki se bije med beogradsko vlado in Pašičem, — klerikalci pridejo šele v drugi vrsti v poštev, je v bistvu boj za gospodarsko nadvla-do Beograda ali Zagreba v državi. Ta boj ima popolnoma kapitalističen značaj in nima s srbsko, hrvaško ali slovensko narodnostjo nikake druge vezi, kakor da kapitalistični krogi zlorablajo narodnostni plašč, da kri-jejo svoje kapitalistične namere.

Za socijaliste je ta boj važen v toliko, ker začasno onemogočuje nor-malni razvoj gospodarskih in politič-nih razmer v državi. Potrebno pa je, da zavzamemo napram njemu svoje jasno stališče.

Kapitalistična družba ima v po-gledu organizacije države dva faktor-ja, ki sta za izvedbo njenega gospo-darskega programa važna: eden je zakonodajna, drugi je uprava. Zato se zgoraj označeni boj vrši tudi okrog teh dveh vprašanj.

Zakonodajna: Srbi stoje na stališču enotne in izključne zakonodaje beo-grajskega parlamenta za celo državo; Radić zahteva lastno zakonodajo po-sameznih delov države; Korošec stoji nekako v sredi; on hoče del zakono-daje prepustiti Beogradu, en del pa spraviti v Ljubljano.

Uprava: Srbi hočejo vso upravo centralizirati v Beogradu, Radić in Korošec pa hočeta, da se uprava po-sameznih del države centralizira v dotičnih glavnih mestih (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo itd.).

Kako pa je naše socijalistično sta-lišče k tem vprašanjem ureditve ka-pitalistične Jugoslavije?

Naše stališče je tako, kakor naj-bolj odgovarja interesom delavskega razreda v državi.

Glede zakonodaje stojimo na sta-lišču, da dobimo za celo državo en parlament, ki ima pravico, da sklepa zakone za celo državo. V kolikor so razmere v posameznih delih države različne, naj ta parlament sklepa ta-kozvane okvirne zakone, ki naj jih potem posamezni deli države za svoje

ozemlje natančneje izdelajo. Zakono-dajna naj bo torej v glavnih potezih enotna, v manj važnih vprašanjih pa prepuščena ureditvi po lokalnih fak-torjih. Odločno smo proti temu, da bi naša država bila sestavina kakih petih držav, od katerih bi vsaka imela svoje posebne postave. Delavski razred ima življenski interes na kolikor največjih zakonodajnih edinicah.

Glede uprave odklanjamo vsak centralizem. Odklanjamo centralizem, kakor ga danes izvaja Beograd, odkla-njamo pa tudi razdelitev tega centra-lizma na več pokrajinskih upravnih centralizmov. Tej zahtevi postavljamo nasproti zahtevo po samoupravi ljud-stva, to se pravi: posamezni deli dr-žave, sestavljeni na podlagi gospodarskih, kulturnih, socialnih in zemlje-pisnih skupnosti, naj bodo sami no-silei uprave potom izvoljenih pred-stavnikov ljudstva. To se pravi, da odklanjamo od vlade v Beogradu, ali pa od vlad v Zagrebu, Ljubljani itd. imenovan uradniški aparat, ampak, da zahtevamo, da stoje na čelu vseh upravnih poslov od ljudstva voljeni zastopniki in voljeni uradniki.

To naše socijalistično stališče je označeno v ustavnem načrtu, ki ga je socijalistični poslaniški klub v ustavni debati predložil in zagovar-jal v ustavotvorni skupščini.

Naše stališče se torej bistveno loči od stališča centralističnih radikalec in demokratov, pa tudi federalistične-ga Radića in avtonomističnega Koro-šca. Dokler ne zmagajo naša ustavna načela v teh pogledih, nas puščajo tozadevni boji kapitalističnih meščan-skih strank hladne. Želimo le, da se čimpreje rešijo, da bo prosta pot za gospodarski razvoj države.

Pri tej priliki naj povdarjamo še nekaj. Stara socijalistična zahteva je, da se osnuj na Balkanu federativna republika vseh balkanskih narodov. Tej zahtevi se ne odpovemo, za njeno uresničenje se hočemo boriti. Vendar — kot Slovenci — ne bi želeli, da pride v to federativno republiko naša Slovenija kot posebna državna celota, ker bi bili samo mala kapljica v velikem morju, bili bi objekt izkorišča-nja. Zato želimo, da pridemo v to fe-deracijo v okviru demokratične in sa-moupravno urejene Jugoslavije!

Politični pregled.

Socijalisti in občine. Izid volitev v mariborskem okrožju je povzročil močno gibanje med našimi sodrugi, da se preneha z dosedanjo občinsko politiko v nekaterih občinah na Sta-jerskem. Videli smo, da so v neka-terih občinah kmetje glasovali kom-paktno za klerikalce, dočim so ob-činski odbori v rokah socijalistov. Tudi Maribor je glasoval v veliki večini protisocijalistično, dasiravno je občina v rokah socijalistov. Izgle-da, da bo oblastna mariborska orga-nizacija SSJ pozvala vse sodruge v občinah, kjer imajo naši pristaši ve-čino v občinskih svetih, kjer pa ni bilo večine pri volitvah, da odlože svoja mesta. Posebno v Mariboru je postal položaj težak, ker vlada ne podpira občinskega sveta. Dasiravno pričakujemo, da bodo prihodnje ob-činske volitve zopet pokazale, da da smo v Mariboru vendar najmoč-nejša stranka, se nam vendar zdi po-

polnoma v redu, če naši sodrugi pri-pomorejo z ostavko na svoje manda-te, da se volivci še enkrat izjavijo, ali so za socijalistično ali za meščan-sko-klerikalno-nemškutarsko občin-sko politiko.

Ljubljanski občinski svet je imel 22. t. m. svojo prvo sejo. Na njej je župan s. Perič razvil svoj občinski delovni program, ki ga je večina, to je klerikalci in socijalisti iz stranke delovnega ljudstva, odobraval. Ostali del seje so izpolnile volitve v odbo-re. Ker je večina, popolnoma pravil-no, dala manjšini samo toliko za-stopstva v obč. svetu, kolikor ji ga po številu gre, so se demokrati razjezili in odšli iz seje. Skozi ista vrata pa se bodo zopet vrnili. — Ljubljanski občinski svet bo imel težke dni. Na trajnost koalicije med klerikalci in socijalisti iz stranke delovnega ljud-stva ne verujemo, kajti odkritosrčna ni bila od prvega početka. Ali je res

potreba razredni stranki, da gre v koalicijo z meščansko stranko? Po našem mnenju to ni socijalistično, kar kažejo zadnje obč. volitve v Ljubljani. Kje je stara tradicija čiste razredne taktike socijalističnih za-stopnikov?

Notranje politična situacija v dr-žavi zelo zamotana. Volitve so stva-rile tri bloke: velikosrbski (Pašić), velikohrvaški (Radić) in velikoslo-venski (Korošec); pa še musliman-skega, če hočete! Mi se ne spuščamo v nikaka ugibanja in prerokovanja, ki so jih vsi meščanski časopisi pol-ni. Za socijalistično gledanje je glav-no to, da se ohrani mir in red v dr-žavi: delavski razred pa bo imel s trnjem posejano pot v tej državi, naj-si se ti bloki med seboj sporazumejo za centralizem ali za federalizem. Socijalisti se moramo naučiti enkrat gledati na vsa ta vprašanja iz socija-lističnega stališča. Ker v naših lju-deh to spoznanje še ni prodrlo, zato so pri zadnjih volitvah šli za meščan-skimj gesli in z meščanskimi stran-kami. Zato pa je na pohodu poostre-na Pašičeva ali Radić-Koroščeva poli-tika, gospodarska in socialna reak-cija! Edino to prorokovanje je za-nesljivo!

Pašičeva vlada po volitvah ni po-dala demisije, kakor to zahteva par-lamentarni običaj. Niti ministri, ki so pri volitvah propadli, tega niso storili. Bela roka, ki je kralju Pašiča usilila, ne pusti radikalske vlade pa-sti. Pač pa namerava Pašić počasi ukiniti pokrajinska namestništva in celo razpisati volitve v oblastne skup-ščine. Če mu ne bo Radić štrene zmešal!

Kongres francoskih socijalistov se je vršil od 3. do 6. febr. t. l. v Lilu. Francoska soc. stranka se je po raz-bitju pokreta od strani komunistov, ki se sedaj že med seboj koljejo na žive in mrtve, naglo popravila. Kon-gres je bil dobro obiskan, posebno veliko je bilo na kongresu gostov iz bivših sovražnih, pa tudi nevtralnih držav. Posebno burno je bil pozdrav-ljen s. Hilferding od ujedinjenja nemške soc. stranke. Kongres se je bavil s tako važnim vprašanjem re-paracij, ki groze zopet uničiti svet-ski mir ali pa vsaj vstvariti ozračje sovraštva med Francozi in Nemci, ki je za svetovni mir trajna nevarnost. Kongres je sklenil predložiti ligi na-rodov spomenico, ki naj predlaga, da pomaga liga rešiti reparacijsko vprašanje. Kongres je nadalje sklenil udeležiti se svetovnega delavskega kongresa v Hamburgu (hamburška internacionala) in založiti vse svoje sile, da pride konečno vendar do isti-

nite proletarske enotne internaciona-le. Francoska soc. stranka želi, da se — ne oziraje se na preteklost — ujedinijo vse proletarske stranke, ki priznavajo nujnost politične akcije, edinstvo strokovnega pokreta, boj proti vojski in imperijalizmu in ki se soglašajo v tem, da se internaciona-la obdrži in da dela ne samo v miru, ampak tudi v vojski. — V debati o notranjih strankinih razmerah se je naglašalo načelno stališče, da se od-bije vsako sodelovanje z meščanski-mi strankami in sicer v politični ak-ciji, kakor tudi pri volitvah. Tudi poziv komunistov na famozno edin-stveno fronto je kongres odbil. — Francoska soc. stranka ima tudi te-žave s svojim listom. Komunistični razkol je tudi tam, kakor povsod, prinesel škode delavskemu razred-nemu gibanju.

Socijalno politična ofenziva delav-ske stranke v Angliji. Član delavske stranke Snowden je v spodnji zbor-nici stavljal predlog, da naj se kapita-listični gospodarski sistem zakono-dajnim potom polagoma demontira in nadomešča s socijalističnim. Tako konservativni, kakor liberalni krogi so vsled tega prepadeni in ogorčeni. Kajti dasi Snowdenov predlog nima drugega pomena nego zgolj teoretični, dokazuje njegova vložitve, da se delavska stranka čuti jako močno. Snowdenov predlog je najmočnejši povod, da se dozdej razcepljena libe-ralna stranka zopet združi, glede če-sar se vrše pogajanja, ki najbrž pri-vedejo do spojitve Asquithove in Lloyd Georgejeve skupine. Debata o Snowdenovem predlogu v nižji zbornici se je na predlog konserva-tiveev odgodila za po velikonočnih praznikih.

Leninova bolezen. Lenin je v res-nici težko bolan. Trpi na nevarni živčni boleznin in ni mnogo upanja, da okreva. Sovjetska vlada je napravila vse, kar more, poklicala je k Leninu najboljše zdravnike, vendar dvomijo o Leninovem ozdravljenju.

Velike demonstracije delavstva so se 22. t. m. vršile v Budimpešti. Demonstranti so vpili proti vladi, za republiko. Policija je — seveda — rabila orožje in je bilo 10 delaveev težko, 50 pa lahko ranjenih.

Turška zbornica je odklonila mi-rovne pogoje lozanske konference, pač pa je stavila protipredloge. Iz-gleda, da pride do nove »mirovne« konference med zavezniki, Turčijo in Grško. Imperijalistični antantniki bi pač radi imeli turško ljudstvo po-litično in gospodarsko zasluženo tudi v bodoče, kakor so ga imeli do-slej.

Volivno gibanje.

Izid volitev.

Na kratko smo že zadnjic poročali o izidu volitev. Danes spopolnimo naše poročilo.

Slovenija:

V Ljubljani je izvoljen demokrat, v ljubljansko-novomeškem volivnem okrožju je izvoljenih 9 klerikalcev in 1 sam. kmet (po ostanku);

v mariborsko-celjskem okrožju je izvoljenih 12 klerikalcev, 2 radi-čevca in 1 Nemeč (po ostanku). Slo-venija je volila torej pretežno kleri-kalno. Klerikalci so na glasovih mnogo pridobili, socijalisti (in komu-nisti) smo precej izgubili, ravnotako samostojni kmetje, demokrati pa so nekaj malega na glasovih pridobili. Objavljamo danes še enkrat pregled-no primerjalno tabelo volivnega iz-ida za Slovenijo, popravljeno, koli-kor nam je to mogoče na podlagi znanih rezultatov.

Iz tabel (str. 3) se vidi, da je bila volivna udeležba v Sloveniji poprečno manjša (72%) kakor pa l. 1920 (75%).

Od oddanih glasov so dobili kle-rikalci poprečno 60% (l. 1920 poprečno 37.5%), socijalisti in komuni-sti poprečno 10.5% (l. 1920 poprečno 28.7%), samostojneži poprečno 6% (l. 1920 poprečno 14%). Radičevci, ki leta 1920 niso nastopili, so dobili

letos 5.5% glasov; druge stranke sploh ne pridejo v poštev.

Sedaj veljavni volivni red je zelo krivičen, daje velikim strankam ugodnosti, dočim manjše zatira. Kle-rikalci so n. pr. dobili 21 mandatov, po številu oddanih glasov pa bi smeli dobiti kvečjemu 16 mandatov. Socija-listi vseh struj, če ne bi bili ceplje-ni, bi morali dobiti 3 mandate, do-bili nismo nobenega. Zoper ta voliv-ni red so se naši poslanci v prejš-njem parlamentu z obstrukcijo bo-rili, toda ves njihov boj ni nič zale-gel, ker so posebno demokrati bili zanj navdušeni. Sedaj pa je ravno ta volivni red demokrate po celi dr-žavi tepel in so nanj silno hudi — tako se maščuje politična nepošte-nost! Kar je bilo takrat demokra-tom državotvorno, naj jim bo še sedaj!

Ostala država.

V celi državi je bilo oddati 312 mandatov. Od teh je 108 radikalcev, 51 demokratov, 70 Radičevcev, 18 opozic. muslimanov, 13 vladi prijaz-nih muslimanov, 9 zemljoradnikov (ti so bili silno tepeni!) 7 Nemecev in 3 socijalisti (ss. Divač, dr. Sekulić in Tadić). Socijalisti na jugu so torej ob-držali tri mandate, kakor so jih imeli v pretečeni parlamentarni dobi. Po številu glasov smo v celi državi (ra-

Liubljansko volivno okrožje.

Število vpisanih volivcev: Volivna udeležba:
 1. 1920: 86.119 1. 1923: 97.119 1. 1920: 78.36 1. 1923: v % 74.1
 Število oddanih glasov: Število poslancev:
 1. 1920: 67.318 1. 1923: 72.677 1. 1920: 16; 1. 1923: 10

Stranka	1. 1920		Soc. dem.	Komu-nisti	Kleri-kalci	Sam. kmetje	Demo-krati	Nar. soci-jalisti	—	
	1. 1923		SSJ in KDZ	SSDL					Šu-ster.	Radi-kalci
L. 1920	Oddani glasovi	šte- vilo	7134	9142	28268	15641	1500	2633	—	—
		v %	10.6	13.6	42	23.2	67	3.9	—	—
		izvoljeni poslanci	1	3	6	4	1	1	—	—
L. 1923	Oddani glasovi	šte- vilo	1443	5708	48497	6470	5981	1259	743	2126
		v %	2	7.8	67.3	9	8.3	1.7	1	2.9
		izvoljeni poslanci	0	0	9	1	0	0	0	0

* L. 1920 je veljal za preračunanje, koliko poslancev dobe posamezne stranke, popolnoma drug način; razun tega je volilo okrožje tudi več poslancev. V to rubriko smo postavili število poslancev, kakor bi odpadlo 1. 1920 na posamezne stranke na podlagi takrat oddanih glasov, če bi že takrat veljal isti volivni red, kakor danes. Na ta način olajšamo primerjanje.

Mariborsko-celjsko volivno okrožje.

Število vpisanih volivcev: Volivna udeležba v %:
 1. 1920: 118.192; 1. 1923: 140.115. 1. 1920: 69.43%; 1. 1923: 69.5%
 Število oddanih glasov: Število poslancev:
 1. 1920: 82.151; 1. 1923: 97.491** 1. 1920: 21; 1. 1923: 15

Stranka	1. 1920		Soc. dem. KDZ	Komu-nisti	Kleri-kalci	Samost. kmetje	Demo-krati	Narodni socijal.	Prekm. gospod.	—			
	1. 1923		SSJ in KDZBer.	SSJ in KDZ (Golouhova sk.)						Novač. republ.	Nemci	Radič.	Radi-kalci
L. 1920	Oddani glasovi	šte- vilo	21.249	5648	28.941	17.369	4592	2365	1960	—	—	—	—
		v %	26	6.9	35.2	21	5.7	2.3	2.3	—	—	—	—
		izvoljeni poslanci	6	1	7	5	1	1	0	—	—	—	—
L. 1923	Oddani glasovi	šte- vilo	4280	5734	56.665	4553	5169	2009	—	1461	5981	10.186	1165
		v %	4.4	5.9	58.1	4.7	5.3	2.1	—	1.5	6.1	10.5	1.2
		izvoljeni poslanci	0	0	12	0	0	0	—	0	1	2	0

* Glej opombo zgoraj. ** neveljavnih 228 (0.2%)

Iz časopisja.

Naprej nam je posvetil v pretečenem tednu zelo mnogo pažnje, očitno se nas boji. Lepo po vrsti: »Dr. Milan Korun in njegov pomagač«, »G. dr. Korun je res silno prebrisan«, »Za uresničenje socializma (od s. Meznariča)«, »Na vse naslove«. Od vsega je edino članek s. Meznariča vreden odgovora, čeprav smo sodruhu Meznariču že v zadnji številki povedali vse, kar mu imamo na njegova izvajanja odgovoriti. Povdarjamo na tem mestu še enkrat, da je s. Meznarič v velikih zmotih, če misli, da se samo oni ljudje ne strinjajo s pisavo Napreja, ki ne priznavajo javne kontrole. S pisavo Napreja, kakršna je še danes, se ne strinjamo vsi oni, ki nočemo surovosti, zabavljanja, osebnih napadov, nestvarne kritike, ki nočemo vsega tega, kar smo že ponovno imenovali apel na najnižje instinkte. Sodrug okrog Napreja so se te svoje metode naučili od komunistov in to nas je razdvojilo. In še nekaj drugega. Naprejev socializem ni samo socializem programa SSJ, ampak ima še mnogo zelo zavutih in čudnih okraskov, ki niso bistvo socializma, ampak mu včasih celo nasprotujejo: Kdor pa se s takim socializmom ne strinja, tega ne trpe v svojih vrstah. Zato čistijo tako temeljito, da bodo vso svojo organizacijo izčističili. Ali je to

potrebno. Ali je to v prid socializma in pokreta? — Za zrcalo načina Naprejevega boja si naj vzamejo sodrugi samo zbirko notic pod naslovom »Na vse naslove«. Stvar je pisana deloma tako konfuzno, da jo ne razumemo; v kolikor jo pa razumemo, odgovarjamo na njo v posebni notici: pogledite pa samo vzgojevalni konec: »Ali ni vreden pljunka, kdor trdi še zadnji trenutek pred volitvami, da je vseeno, če se odloči za konfuzionizem ali načelnost — Gospodje okrog R. P.: ali se čutite tudi sami veleizdajalci in vredne, da delavstvo pljune na vas. Delavstvo ne bo pljunilo na vas, za Bernotov pljunek pa se ne brigamo. Na vse naslove. Ljubi Naprej, da ti odgovorimo na tozadevno tvoje pisanje. Prvič, preberi dobro vse dosedanje Rdeče Praporje in videj boš, da smo ostali cel čas v volivnem boju naši SSJ in sami sebi zvesti: v boju sta si stali nasproti na Štajerskem dve skupini, to je Bernotova in Golouhova (da jih na kratko tako imenujemo!), ki jih glavni odbor SSJ do danes obe jednako prizna. Za katero naj se torej odločimo, vprašamo vas, katera je bolj SSJ, če sta obe? Posebno še, ko vemo, da Bernot svojih kandidatnih list ni predložil glavnemu odboru v Beogradu, med tem ko je Golouh to sto-

rič in je bila Golouhova kot očiščena od stranke objavljena? In če je stranka SSJ trpela na Štajerskem kompromis, mar mislite, da bi ga na Kranjskem ne trpela, če bi ga bila pokrajinska organizacija (Bernotova) hotela? Ona ga pa ni hotela. Tudi mi smo spočetka volivnega boja hoteli, da bi šli brez kompromisa s stranko delovnega ljudstva v volitve; zakaj smo povedali. Ko so pa razmere, ki jih je Bernotova pokrajinska organizacija sozakrivila, diktirale po našem prepričanju dovoljeno volivno kooperacijo s stranko delovnega ljudstva, smo pa prepustili sodrugom, da se sami odločijo, koga volijo: ali Golouha, ali Bernota oziroma kandidate delovnega ljudstva, ker smo vedeli, da bi drugače vse polno sodrugov ne šlo na volišče, od česar bi imele le meščanske stranke profit. Nam pa je že Makuc ljubši kot dr. Žerjav ali pa dr. Korošec! Kaj pa Napreju? Na kongrese SSJ naj se Naprej ne sklicuje, ker prvič še nobenega ni bilo in ker se sam ne briga za sklepe glavnega strankinega odbora in strankinega statuta. Zakaj debelo tiskate Kongres SSJ, ki nam ni dal pravice, da izdajamo R. P. — ko veste, da kongresa še ni bilo. Nikar ne ribarite v kalnem! Na kongresu stranke SSJ v maju pa se vidimo, seveda, če do takrat pokrajinska (Bernotova) organizacija ne bo edin-

stva odpovedala in če bo do takrat z glavnim odborom obračunala. Njen zagovor bo pa težji kot naš!

Naprej se čudi, da nismo zadovoljni s stranko delovnega ljudstva. Nam se to zdi popolnoma naravno, ker njihov program v nekaterih bistvenih točkah ne odgovarja socialističnemu SSJ: saj celo z Bernotovo skupino nismo zadovoljni, ki vendar trdi, da je SSJ! Pred volitvami smo bili zdržnejši v kritiki, ker nismo hoteli volivce begati, sedaj pa hočemo brez pridržka, pa stvarno, razpravljati o tem, kaj nas loči in zakaj nismo v enotni stranki. Za nas ne pomeni ne Korun, ne Golouh, ne Perič, ne Kocmur, ne Fabjančič in celo Bernot ne — prav nič, za nas pomenijo samo tisti delavci nekaj, ki so v organizacijah, ki navedenim osebam zaenkrat zaupajo. Če te organizacije žele sporazuma, bodo šle tudi preko voditeljev, če bi voditelji sporazuma na enotnem programu ne hoteli. To utegne s. Bernot še doživeti! In končno: veleizdajalci socialističnega pokreta! Zakaj se Naprej razburja? Če mu ta izraz ne dopada, zakaj se čuti prizadetega? Naj si izbere pa kakega drugega izmed onih, ki smo jih našli: hohštapljerji, intriganti, histeriki in sebičnejši... Mi smatramo za veleizdajalca socialističnega pokreta v današnjem težkem času vsakega, ki namenoma in brez potrebe išče med nami prepira, mesto da bi z vso energijo in razumom spravil s pota vse, kar nas loči in iskal ter poglobljal ono, kar nam je še danes skupno in kar nas zamore jutri združiti v enotno organizacijo, v SSJ!

To smo danes zadnjic povedali, ponavljali pa ne bomo. Če mi čitamo Naprej, naj čita Naprej R. P. in našel bo odgovor na vsa brezpotrebna vprašanja, ki polnijo sicer predale, ki pa pogrevajo same stare stvari.

Radničke Novine obširno komentirajo izid zadnjih volitev. Posebno važen se nam zdi sledeči stavek iz tozadevnega članka, s katerim se popolnoma strinjamo: »In končno peta karakteristika teh volitev je, da kmet ni pripraven element za socializem. To našo davno marksistično resnico spoznavajo ne samo komunisti, ampak že tudi mnogi naši sodrugovi. Komunisti so, po slabem vzgledu ruskih boljševikov, stvorili celo teorijo, res netočno in megleno, pa vendar teorijo: da je namreč kmet pristopen komunizmu, socializmu, ker je tudi on izkoriščen v današnjem družvenem redu. Ali pri tem pozabljajo, da je kmet lastnik svojih sredstev za proizvodnjo, da ima zasebno lastnino (tu ne govorimo o poljedelskih proletarjih in polproletarjih), in da kot tak teži za tem, da svojo zasebno svojino poveča. On je torej daleč od tega, da bi bil pristaš društva brez privatne svojine, ampak je nasprotno najtrdoglavnejši pristaš današnjega društva zasebne lastnine in njegov najvnetejši branilec. Posebno je smešno in malo pametno zahtevati, da naj pride kmet poprej do socialističnega prepričanja, kakor pa je prišel tovarniški in obrtni delavec v mestu. Delavski razred v mestu — torej industrijski in obrtni delavec — mora biti zelo mnogoštevilen, njegove gospodarske in politične organizacije morajo biti zelo močne in solidne, celokupen gospodarski in političen vpliv delavskega razreda v državi mora biti zelo velik, da zamore tak delavski razred postati središče, okrog katerega naj se zbira in h kateremu naj se nagiba proletarski in polproletarsko selo. Brez tega bo šel vaški proletarec in polproletarec, posebno pa še mali posestnik v selu, z meščanskimi strankami, pa ne za socialistično ali komunistično.

Volkstimme, nemško glasilo mariborskega oblastnega odbora SSJ, komentira izid volitev v mariborsko-celjskem okrožju ter povdarja, da je volivni uspeh proti pričakovanju slab, dasiravno se kaj posebnega nismo smeli nadejati, ker smo se cepili. Vendar pa povdarja, da je bila abstinenca delavskih vo-

licev v mestih zelo velika na škodo stranke in da so se volivci dali od klerikalcev preveč vplivati. Pri volitvah je treba imeti program stranke, ne pa dnevna vprašanja pred očmi.

Zarja, glasilo grupe okrog dr. Periča, preneha izhajati in bodo njeni naročniki dobivali poslej glavno glasilo Soc. stranke delovnega ljudstva Delavske Novice. — S tem prenehajo obstojati Zarjani kot posebna grupa. Strnili so se z ostalim delom stranke v enoto in bodo delili njeno usodo. — V zadnji številki nam Zarja posveča nekoliko vrstic. Jezi se na nas (>Sofistika R. P.<), ker smo govorili o koaliciji socialistov s klerikalci v ljubljanskem občinskem svetu. Ta koalicija obstoji: skupaj ste si v volivni boj in imate skupen delovni program. Najsi bi bil ta program socialističen (je pa malo-meščanski), vendar smatramo skupen dogovorjen voliven nastop s kako meščansko stranko in skupni trajni akcijski program s kako meščansko stranko za pogrešno socialistično taktiko. Posebno skupen voliven nastop obsojamo. Mi priznamo Zarji pravico, da je o tej stvari drugačnega mnenja, ne more nas pa prepričati o tem, da to, kar so se Zarjani s klerikalci dogovorili, ne bi bila volivna koalicija. In presneto se Zarja slabo brani, če poskuša, mesto, da prizna svojo pogreško, sumničati nas, da skušamo zavajati taktiko stranke v prilog buržuazije. Želeli bi, da nam prinesete dokaze za tak poskus; mi pa vam očitamo konkretno izvršen greh: koalicijo s klerikalci, ki se v

obč. svetu imenuje Zveza delovnega ljudstva. Ali se morda lažemo? Upamo pa, da bo bodočnost dala prilike, da se storjene napake popravijo. Maribor že gre z dobrim vzgledom naprej!

Delavec prinaša v svoji zadnji številki pozornosti vreden članek »Sadovi bratomornega boja«, v katerem konstatira, da je poraz delavskih strank pri volitvah zakrivil v glavnem bratomorni boj in da je zmagala plemensko agrarno-bogataška reakcija, ki ne bo imela smisla za razvoj gospodarstva in industrije, ampak le za plemenski boj. Nastopila bo v delavskih vrstah brezposelnost, ki je najhujši škodljivec delavstva, ker ustvarja konkurenco nezaposelnega delavca in slabša s tem delavne pogoje. Edina opora delavstva v teh težkih časih bodo strokovne organizacije in kdor jih ruši, ta je plačanec kapitalizma. Proti razdiračem in zlohotnim kritikom se bodo strokovne organizacije z najenergičnejšimi sredstvi borile. — Apel Delavca na stritve vrst strokovno organizirane delavstva je umesten. Ne samo radi izida volitev. Če bodo imele volitve slabe posledice za konsolidacijo našega notranjega političnega življenja, bo delavstvo občutilo težo obupanih gospodarskih razmer; če pa privedejo volitve v konsolidacijo, bo pa posledica dvig vrednosti našega denarja in s tem — začasno — zopet krize našega gospodarstva, posebno industrije, za katero ni in bo v bodoče še manj razumevanja pri državnih činiteljih.

Srbija, hrvatska nepublika in naša slovenska papežka avtonomistična provinca.

Znižanje izvozne carine. Naš fin. minister je po svojem gospodarskem prepričanju popolen gospodarski liberal. Posebno se navdušuje za izvoz, hoteč s tem podpreti našo valuto. V zadnjem času se ministerski svet bavi v vprašanju znižanja izvozne carine na pšenico, kakor je že dosedaj za mnoge predmete znižana izvozna carina. Če se bodo izpolnile nade fin. ministra, da bo s forsiranjem izvoza, dvignil naš dinar, o tem dvomimo; dosedaj drugih posledic še ne vidimo, kakor te, da draginja — kljub malemu popravljanju dinarja — raste iz dne v dne. Naša državna uprava res ni zmožna voditi moder-

ne gospodarske politike, ker ni zato potrebnega aparata, strokovnjakov in — poštenosti, to vemo; vendar pa se nam zdi, da bo tudi ta zastarela gospodarska politika dr. Stojadinoviča doživela neuspeh. Celo naše gospodarsko življenje je tako bolno, da so težke krize neizbežne.

Konsumno društvo za Slovenijo je imelo pretečeno nedeljo svoj redni občni zbor v hotelu Tivoli v Ljubljani. — Iz društvenega glasila Konzument povzemamo, da so znašale hranilne vloge pri Konzumnem društvu 28. febr. t. l. 1.634.124.49 Din in da so dvignile od 30. nov. l. l. za 240.000 Din. — Delavci vlagajte svoje skromne prihranke v tej edini delavski hranilnici!

Strokovno gibanje.

Razpust Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, Izpostava I. in II. v Ljubljani (preje Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani in železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani). Na podlagi zakona o zavarovanju delavcev in sklepa ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu z dne 23. febr. 1923 ste bili gornji instituciji, ki sta od leta 1919 naprej izvrševali nezgodno zavarovanje delavcev (železničarjev in rudarjev) v Sloveniji in Dalmaciji z dnem 18. marca 1923. razrešeni svojih dolžnosti in je sedanj (likvidacijski) delokrog prešel v pristojnost Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Radi tega je vse dopis in pošiljatve, ki bi se imele naslavljati bodisi na bivšo Začasno delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani, ki je od 1./VII. 1922 nosila naziv »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu Izpostava I. v Ljubljani« bodisi na bivšo Železničarsko zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani, ki je od 1./VII. 1922 nosila naziv

»Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Izpostava II. v Ljubljani« od sedaj naprej pošiljati na naslov »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu«, Preradovičeva ul. br. 44/I. O tem se obveščajo vsi delodajalci in delojemalci, ki so bili dosedaj člani imenovanih zavodov.

Državna borza dela (posredovalnica za delo in službe) v Ptujju nanznanja interesentom, delodajalcem in delojemalcem, da se je iz dosedanjih prostorov v Spodnji dravski ulici preselila na mestni magistrat. Za stranke se uraduje razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 13. ure. Sprejema in odgovarja se tudi na pismene prijave.

Delavske knjižice. V smislu zakona o zaščiti delavcev se odpravijo delavske knjižice in uvedejo delavske legitimacije. Ker pa se ministerstvo za soc. politiko ne zgane, da izvrši to zakonsko odredbo, se je Strokovna komisija za Slovenijo obrnila na ministerstvo s predstavo, da izda ministerstvo legitimacije čimpreje.

Število se smatra za polno. Za delegiranje je merodajno število članstva, za katero so posamezne podružnice poravnale pri zvezi vse obveznosti do 1. marca t. l.

Osrednji odbor.

Vštipni gal

Naprej se strašno zanima zato, če Golouh še kaj pije, ker je baje enkrat v Beogradu krokal. Nas pa je prašal poznavalec beograjskih gostilen, če je Bernot še vsak dan po tri porcije močnatih jedil. Ker nismo za javno kontrolo jedilnih listkov, radovednežu seveda ne moremo odgovoriti!

Hudomušno sv. pismo.

Dajte cesarju, kar je cesarjevega in bogu, kar je božjega. Kaj pa dolguješ bogu? Bogu? Vse! Ostanek je torej cesarjev! Kaj dolguješ cesarju? Nič!

Iz stranke.

Tajništvo. Vse dopise na tajništvo naše oblasne organizacije naslavljajte na naslov: Tajništvo oblasne organizacije SSSJ, Ljubljana, Wolfova ul. 12, tiskarna Hrovatin.

Naročnikom. Današnje številko smo poslali vsem onim, ki nam dosedanjih številki niso vrnili. Če kdo te številke ne vrne, ga bomo smatrali za naročnika ter ga prosimo, da nam po pošto-hranilnični položnici, ki smo jo 2. številki priložili, plača naročnino, ki znaša za en mesec 4 Din, za tri mesece 12 Din in za pol leta 24 dinarjev.

Agitirajte in nabirajte naročnike za R. P. — Sodruga prosimo, da agitirajo za naš list in nabirajo naročnike. Na željo pošljemo blok za naročnike. Posebno je dolžnost naših somišljenikov, da to store v tistih krajih, kjer se pojavlja sistematična gonja proti Rdečemu Praporju. Naši prijatelji iz desne in leve so se s posebno vnemo vrgli na agitacijo proti nam. Očividno se boje R. P. in respice, drugače se ne bi bali, da bi njihovi ožji pristaši čitali tudi R. P.

Gospodarstvo.

Vrednost dinarja. Vrednost dinarja se je pretekli teden sukala okrog 5 in pol zlatih kron. Če ne bo Radić v zvezi z našimi klerikalci de-

Tudi nekatere podružnice Konzumnega društva so nam očividno sovražno razpoložene. Zakaj?

Po volitvah bomo razvili uspešno nabiralno akcijo za naš R. P. in za organizacijsko popolnitev naše oblasne organizacije. Vse sodruge-somišljenike prosimo, da nas pri tem delu podpirajo. Tozadevna navodila bomo v kratkem razposlali. Zelo nam pa bo olajšano delo, če posamezni sodrugi in organizacije, ne čakajoč poziva, store, kar je njihova dolžnost!

Zbirka za Tiskovni sklad. (1. izkaz). V 2. št. R. P. izkazani s. M. 5 Din, nadalje v din.: Ceglar F. 2.50, Rancinger R. 10.—, Ule A. 3.—, I. I. 100.—, Marin J. 10.—, Svetek F. 3.50, Vodlan F. 10.—, Markove J. 5.—, Kastelec I. 2.50, Jagar Št. 10.—, Gostiša F. 3.—, Mervik F. 5.—, Podrenik M. 2.50, Magorš J. 10.—, Jernejc J. 9.—, Sitter F. 2.50 — skupaj 193 Din 50 p. — Sodrugom se za njihovo požrtvovalnost zahvaljujemo in pozivljamo ostale prijatelje R. P., da jih v požrtvovalnosti posnemajo.

lal kakih neumnosti, utegne dinar na tej višini ostati ali pa se celo dvigniti. Če ne, bomo pa šli po poti avstrijske krone vsi: Pašičeva Velika

Prosveta.

Vsem podružnicam »Svobode«.

Osrednji odbor Splošne delavske izobraževalne zveze »Svobode« za Slovenijo v Ljubljani sklicuje na nedeljo 22. aprila ob pol 9. zjutraj v mestno zborovalno dvorano na magistratu v Ljubljani

IV. redni delegacijski zbor z dnevnim redom:

1. Otvoritev delegacijskega zbora;
2. verificiranje mandatov;
3. poročilo odbora: a) tajnika; b) blagajnika;
4. poročilo nadzorstva;
5. sprememba zvezinih pravil;
6. sprememba podružničnih pravil;
7. volitev novega odbora in nadzorstva;
8. slučajnosti.

Udeležbo na občnem zboru imajo vse podružnice, ki so izpolnile vse svoje obveznosti do zveze. Na vsakih sto članov pride en delegat. Začeto

NAKUPOVALNA ZADRUGA

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta šte. 33 („Balkan“)

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerilsko blago, mast in slanina, ter razni mesni izdelki.

UVOD

Telefon šte. 366.

Brajevni naslov: Nakupovalna Ljubljana.

Čekovni račun šte. 10.473.

IZVOD